

Cena posamezni šte. 1 Din 50 p.

Rokopisi se ne vračajo.

DRŽAVNI

Izhaja enkrat na mesec.

Poštni čekovni račun šte. 12450.

UPOKOJENEC

Glasilno državnih upokojencev in upokojenk v Sloveniji.

V Mariboru, dne 25. maja 1929.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ob bregu 14.

Pomanjkljiva organizacija upokojencev.

Pod gornjim naslovom je naš predsednik, dvorni svetnik v p. g. dr. Jos. Kronvogel v N. gl. šte. 14 z dne 10. maja t. l. obširneje poročal o poteku godišnje skupštine Saveza javnih namještenika, ki se je vršila dne 22. m. m. v Zagrebu.

Da ne bi nastalo nesoglasje glede teženj staro- in novoupokojencev, je naše društvo poslalo vsem članom vlade sledeči dodatek, ob enem pa obvestilo vsa bratska društva, kakor sledi:

DODATAK

k resoluciji Saveza državnih namještenika za Hrvatsko in Slavonijo sprejeti na godišnji skupštini v Zagrebu dne 22. aprila 1929.

Točka 10 resolucije glasi se: »Da se u smislu postojeečeg činovničkog zakona izjednače mirovine penzionera prema obvezama preuzetim St. Gerntainskim i Trianonskim ugovorom«.

Ova molba za izjednačenje mirovin važi za sve namještenike umirovljene pre uradniškega zakona z dne 31. VII. 1923.

Točka 6 resolucije glasi se: »da se sveukupna beriva državnih službenika i penzije umirovljenika poviše barem za 50 posto.«

Ova molba za povišbo prejemkov za 50 posto važi za novoumirovljenike prema uradniškem zakonu z dne 31. VII. 1923.

Bilo bi lijepo, ako je istina!

Glasnik Umirovljenika br. 10 v Sarajevu piše:

Prema jednoj kratkoj vesti iz Beograda, koju doduše nismo u stanju na njezinu tačnost kontrolirati, ali koja baš nije nevjerovatna, vrše se radovi oko uredjenja staro-penzionerskog pitanja ubrzanim tempom, te mogućnost nije isključena, da će to pitanje biti riješeno za je-

PROSIMO,

da se blagovoli ta naša izjava uvaževati i priklopiti uvodoma navedeni resoluciji zagrebačkoga Saveza, katera je bila predložena »predsjedniku i svima članovima vlade«, kakor veli skupštinsko poročilo.

Ta izjava zdela se nam je potrebna, da ne nastane nesoglasje glede teženj staro- in novoupokojencev.

Za odbor:

Predsednik: dvorni svetnik v p. Tajnik:

BRATSKO DRUŠTVO!

Naše društvo je poslalo vsem članom vlade »predstoječi »Dodatek«.

Vabimo Vas, da tudi Vaše društvo po da slično izjavo vsem članom vlade ali pa da izjavi, da se strinja z našim dodatkom.

Ob enem Vas vljudno obveščamo, da smo predložili ministrskemu predsedniku, finančnemu in prometnemu ministru prošnjo, da bi se naj iz pred kratkim eskontiranega monopolskega posojila v znesku 730 milijonov Din radi skrajne beđe odkazala povišba prejemkov staroupokojencem.

Vabimo Vas, da predložite slično prošnjo. Smo namreč mnenja, da je za naše težnje priporočljivo, da se večkrat oglasamo.

Z bratskimi pozdravi!

Za odbor:

Predsednik.

Tajnik:

dan ili dva mjeseca, još prije opće revizije Zakona o Činovnicima.

U svrhu poboljšanja staropenzionerskih prinaldežnosti upotrijebit će se, prema toj vijesti, jedan dio druge i treće tranše dolarskog monopolskog zajma.

Može da bidne — može da ne bidne. Nas je nada već toliko pota prevarila a da toj vijesti vjerujemo sve dok ju ne potvrde »Službene Novine«.

Dr. Jos. Kronvogel, Maribor:

Trpljenje staroupokojencev traja dalje.

Odličan mož mi kot predsedniku društva upokojencev za Slovenijo obtožuje žalostno usodo svojega upokojenega očeta, bivšega šolskega ravnatelja. Piše med drugim:

Moj oče sprejema doslej mesečne pokojnine . . . Din 120.83
drag. doklade Din 1600, za ženo Din 150 . . . „ 1750.—

skupaj Din 1780.83
po odbitku davka . . . „ 48.—
čistih Din 1732.83

Po 36 letih 7 mesecih efektivne službe!
Te dni ga prevajajo in mu nameravajo priznati pokojnine . . . Din 391.66
drag. doklade 1200, za ženo 150 . . . „ 1350.—

skupaj Din 1741.66
po odbitku davka . . . „ 48.—
torej Din 1693.66

ali za ca 130 Din manj, nego je dobival doslej. Na razliki od 1. VIII. 1927, torej za nazaj, bi moral dobiti za 22 mesecev Din 5869.36.

A ker je dobival baje vseh teh 22 mesecev na drag. dokladi preveč za 1600 — 1200 je Din 400.—, mu ne bodo izplačali ničesar za nazaj, ampak ga obremenje še za naprej z diferenco 8800 (22 × 400) — 5869.36 je Din 2930.64. Za vračilo tega zatrjevanega preplačila mu bodo odtegovali mesečno še po Din 200.—, tako da bo radi prevedbe na dinarsko pokojnino dobival odslej Din 230.— mesečno manj nego doslej.

To je za mojega očeta, ki leži že četrto leto, udarec, ki ga lahko spravi v grob.«

To je naravnost pretresljiva usoda moža, katerega sem v mlajših letih videl na številnih narodnih svečanostih in shodih, kjer so se pripravljale tla za bodočo Jugoslavijo. Da ni bilo nekaj teh starej-

ših borcev, bi imela Jugoslavija v Sloveniji marsikje druge meje.

Toli zaželjena Jugoslavija je prišla, starejše može pa postavila pred duri — zamorec je svojo dolžnost storil, naj zgine!

Baš v dobi, ko se iz 730 milijonskega monopolskega državnega posojila izplačujejo tako znane razlike tudi novoupokojencem za dobo od 1. X. 1923 do 1. V. 1924, se upokojencem pred 1. X. 1923 ne le da nič ne da, ampak, kakor zgorajšni primer kaže, marsikateremu še vzame od tega, kar je doslej dobival!

»Naš Glas« z dne 10. t. m. poroča iz učiteljskih krogov, da so se slične anomalije ob prevedbi večkrat pripetile. V tem oziru opozarjam na odlok Glavne kontrole z dne 14. II. 1929, br. 13801; glasi se: »Državni uslužbenci niso dolžni vračati na osnovi pozneje razveljavljenih ukazov in rešenj prejetih službenih prejemkov.« Šlo je v tem primeru za aktivnega uslužbenca, a mislim, da velja to-le staro načelo splošno, torej tudi za upokojence.

To krivično razlikovanje med staro in novoupokojenci je povzročil člen 239. uradn. zakona, o katerem sem v našem listu z dne 30. IV. t. l. obširneje pisal in prosil, da bi ga vlada čimprej odpravila.

Toda piše in govori se več kaj o reviziji uradn. zakona ter o zboljšanju prejemkov najnovejšim aktivnim in upokojenim uslužbencem, o tolikrat zaprosenem izenačenju staro- in novoupokojencev pa ni slišati nič.

Čitali smo primere, da dobiva leta 1922 upokojeni uradnik VI. činovnega razreda z ženo in troje nepreskrbljenimi otroci mesečno Din 1998, njegov po uradn. zakonu upokojeni tovariš pa dva do trikrat več — dalje dobiva v letu 1922 upokojeni sodni poduradnik za se in ženo Din 995, njegov leta 1923 upokojeni tovariš pa še enkrat toliko! Za katere posebne zasluge dobivata novoupokojenca dva do trikrat več? Kaj sta zakrivila staroupokojenca, da imata dva do trikrat manj? Saj so vendar vsi štirje upokojenci odslužili večino let pod Avstro-Ogrsko. Ne zavidamo novoupokojencem zasluženih pokojnin, povdarjati le hočemo, da smo jih tudi mi krvavo potrebni!

Prosimo opetovano, da se staro- in novoupokojenci izenačijo! Država kot najvišja institucija vendar ne sme trpeti, da se eni skupini njenih upokojencev godi očitna krivica. Od Avstro-Ogrske prevzeti upokojenci pa so v smislu mirovnih ugovorov upravičeni zahtevati kot minimum, da se jih vsaj tudi izenači z našimi.

Kakor poročam uvodoma, boji se dober sin, da bo ukrep glede penzije lahko da spravi očeta v grob! To je zapisal sin, ki deluje na odličnem mestu; besede kažejo globoko užaljenost sina in očeta, ki sta bila vedno zvesta sinova domovine!

Torej v grob bo morebiti spravi starega odličnega jugoslovanskega borca člen 239 uradn. zakona!

In v enako obupno hiranje je Narodna skupščina s členom 239 uradn. zakona pahnila stotine starih domoljubov!

To je prava uničujoča obsodba tega člena, ki opravičuje zahtevo, da se ga takoj odpravi in nadomesti z besedilom načrta tega člena, kakor ga je predsankcioniral vladar!

Poziv organiziranim upokojencem!

Jako nujno — v 5 dneh!

Da utrdimo svoje vrste, da spoznamo natančneje razmere svojih soboriteljev, in da, če bi se izkazalo umestno, predložimo imenik naših članov z vsemi potrebnimi podatki na višje mesto, vabi-

mo vse organizirane tovariše, da v 5 dneh po sprejemu tega poziva vpošljejo dopisnico — ne drugega dopisa — s podatki po sledečem obrazcu:

Ime in čin, čin. razred	Peter Strada, sod. ofic. v p., XI. č. r. Franjo Lačen, nadučitelj v p.
Stanuje v pošta	Bedi, p. Prazni vrh Suhem dolu, p. Kopriva
Število efekt. služb. let	36 let 26 let
Dan upokojitve in označba dokumenta	1. X. 1920, Ministerstvo pravde br. 19.401 — 1. XII. 1920.
Pokojnina, drag. doklada	Din 340.—, Din 1200.—.
Koliko bi dobival kot novoupokojenec	Din 3000.—.
Včlanjen v	Društvu drž. upokojencev za Slovenijo v Mariboru, Društvu upok. orožnikov v Ljubljani.

Prazen prostor na naslovni strani dopisnice porabite za druge opombe.

Najbrž bo treba z deputacijo prositi pomoči Nj. Vel. Kralja. Društvo drž. upokojencev za Slovenijo v Mariboru, dne 25. maja 1929.

Navodila finančnega ministra za uporabo druge in tretje tranže monopolskega posojila.

BEOGRAD, 14. maja. Minister financ dr. Švrljuga je danes podpisal sklep o izplačilu zaostankov državnim uslužbencem in invalidom. V smislu tega sklepa je bila odposlana pristojnim oblastem okrožnica, ki odreja, naj se na osnovi paragrafa 4. zak. o monopolskem posojilu za likvidacijo državnih obvez iz prejšnjih let do 31. marca 1928 čisti izkupiček II. in III. tranše tega monopolskega posojila, ki je bil te dni eskomptiran, uporabi naslednje:

1. Za izplačilo druge polovice razlik državnih uslužbencev za čas od 1. oktobra 1923. do 1. maja 1924.: 102 milijona Din.

2. Za izplačilo še neporavnanih invalidskih podpor do 31. marca 1928.: 10 milijonov Din.

3. Za izplačilo neporavnanih pokojninskih prejemkov do 31. marca 1928.: 5 milijonov Din.

4. Ostanek efektivnega izkupička II. in III. tranše monopolskega posojila naj se uporabi za likvidacijo vseh ostalih državnih obvez do 31. marca 1928. (izplačilo terjatev drž. dobaviteljem).

Zaradi izplačila obvez pod I. bo oddeljenje državnega računovodstva in budžeta takoj otvorilo kredite pri pristojnih državnih blagajnah.

Kredit 10 milijonov Din je predviden za obveze pod 2. in veljajo za uporabo tega kredita dosednji postopki. Predloge o otvarjanju kreditov iz te vsote bo minister za socialno politiko stavil na podlagi likvidiranih dokumentov.

Ravno tako bo veljal dosednji postopek za otvarjanje kredita pod 3. Kredite za upokojence iz bivše Srbije, Črne gore in Vojvodine bo zahteval pokojninski odsek oddeljenja za državno računovodstvo in budžet, a za upokojence iz ostalih krajev pristojne finančne direkcije,

v obeh primerih seve samo v toliko, v kolikor obstojajo še nelikvidirane obveze te vrste.

Ostanek II. in III. tranše monopolskega posojila naj se uporabi za likvidacijo vseh ostalih državnih obvez, v kolikor ne spadajo pod 1., 2. in 3. točko te okrožnice.

Kako hvaležni bi bili staroupokojenci g. finančnemu ministru, ako bo svojim 4 točkam sklepa z dne 14. t. m. mogoče pridjal še sledečo 5. in 6.

5. Za izplačilo leta 1924 ukinjenih stanarin od leta 1924 naprej.

6. Za izplačilo v svrhu poboljšanja staroupokojenskih prinaldežnosti.

Svarilo našim grobokopom.

Dokaz, da naše društvo dela, intenzivno in smoteno dela, so razna tozadevna ustna in pismena priznanja, ki prihajajo deloma na naslov našega neumorno in požrtvovalno delujočega gosp. predsednika, deloma na uredništvo. Na mesečno enkrat vršečih se odborovih sejah, katere posečajo tudi neodborniki, poroča g. predsednik redno o v minulim mesecu odposlanih vlogah in spomenicah na merodajna mesta in razvija svoj delovni program za bodoči mesec.

To razveseljivo dejstvo in uvidevnost nekaternikov, da izven organizacije stojenci ne bodo nič ali le težko kaj dosegli in da ni izključeno, da dobimo kmalu najnovejše upokojence, katerim se bodo morali umakniti današnji novoupokojenci in vsled smrti staroupokojencev zasedi njihove sedeže, je menda povod, da se staro- in novoupokojenci prijavljajo kot člani. Pojavljajo pa se seveda tudi begunci, ki v najvažnejšem trenutku, ko se zblizujejo razne organizacije pod vihrajočo zastavo »Izenačenje« vseh upokojencev, vdarjeni s slepoto vračajo »Upokojenca«. To so odkriti begunci, ki se skrivajoč za našo fronto čakajo na našo žetev. Imamo pa tudi neodkrite begunce, za katere naš blagajnik ne ve, ali so tič ali miš; »Upokojenca« sicer ne vračajo, pač pa trdovratno molčijo, ne gane jih ne rdeča številka, ne opomin, slepi in gluhi so. Ali bodo tudi, ko bomo želi? Skušnja nas, žalibog uči, da ne; takrat bodo dobro videli in slišali. Ravno kar smo imeli oz. se še vrše dve žetvi: prevedba in razlika. Nismo slišali, da bi ta poboljšek odklonil le en zafrontnik.. Ali se zavedajo ti gospodje, kdo jim je priboril ta prigrizljaj? Ne vemo, ali so neorganiziranci brez vsakega čuta hvaležnosti, dobro pa vemo, da večina ni brez čuta sramu. Vsakega 2. v mesecu se zbira na stotine raznih upokojencev v čakalnici pošte Maribor I; prišli so po svojo pokojnino. Ko se je jela izplačevati razlika in prevednina, smo pogrešali gotove tovariše. Niso torej brez vsakega čuta sramu; zavedajo se, da ni lepo, žeti, sejati pa ne, le jemati, dajati pa nič. Ali bodo zdaj stopili v naše vrste, je drugo vprašanje. Le po-

mislite, gg. neorganiziranci, koliko trdopolnega, požrtvovalnega in sitnega dela imajo nekateri društveni funkcionarji in drugi člani, ki podpirajo naše glasilo! In kako točno izpolnjujejo svoje dolžnosti kot člani našega društva! Mnogi, ki nimajo prilike delati za društvo, prostovoljno povišavajo članarino! Ti, grobokop, pa nimaš niti 2 dinarjev mesečno!? V bodoče bomo skušali onemo-

gočiti žetve brez setve. Ako ne občutiš druginje, splošne bede, ako ne poznaš pomanjkanja, ki nas druge tako tlači, ampak razpologaš s primernimi dohodki, ako ti je torej vseeno, ne dajaj vsaj povoda, da radi Tebe, ki se nočeš sobojevati za naše pravice, mnogi trpijo. Ostani daleč za fronto, ko se vendar enkrat pojavi tako željno pričakovana žetev!

Vabilo

na

IV. redni občni zbor

Društva državnih upokojencev in upokojenk za Slovenijo, sedaj v Mariboru

ki se bo vršil v nedeljo, dne 16. junija 1929 ob pol 10. uri dop. v "GAMBRINOVI DVORANI" v Mariboru, Gregorčičeva ul.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega red. občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in vodstev kraj. skupin.
3. Poročilo preglednikov računa.
4. Volitev načelstva in preglednikov.
5. Slučajnosti.

V slučaju nezadostne udeležbe se vrši pol ure kasneje drugi, pri vsakem številu navzočih sklepni občni zbor z istim dnevnim redom.

Vabljeni so vse članice in vsi člani pa tudi še nevčlanjeni drž. upokojenci in upokojenke, vdove in sirote. Kdor pristopi društvu pred volitvami, se more udeležiti že tudi novih volitev.

MARIBOR, dne 25. maja 1929.

Predsednik:
Dr. Kronvogel,
dvorni svetnik v p.

Tajnik:
Rado Kopič,
nadučitelj v p.

Zdravilišče Rogaška Slatina

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS. — Svetovni zdravilni vrlici: **Tempel, Styria, Donat.** — Zdravljenje vseh žlezočnih in črevesnih boleznih, boleznih srca, ledvic in jeter.

Sezona: Maj—september

Sezona: Maj—september

Cene zmerne. V pred- in posezoni znaten popust. Koncertira vojaška godba. Največja udobnost. Radio. Prometne zveze ugodne. Zahtevajte prospekte.

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaška Slatina.

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev

v Celju, Prešernova ulica 10

v poslopiju starega okrožnega sodišča

vabi vse državne uslužbence in upokojence, da pristopijo k zadrugi kot člani. Svoji k svojim!

Cene konkurenčne.

Važna določba za kronske upokojence.

BEOGRAD, 19. maja. Finančni minister je izdal odlok, da se za čl. 6 uredbe o prevedbi državnih upokojencev s kronskih na dinarske pokojnine doda nov čl. 6a, ki se glasi:

V slučaju, da bi pri uporabi te uredbe kak upokojenec prejel manj na račun pokojnine in osebne draginjske doklade, kakor je sprejemal pred prevedbo kronskih pokojnin na dinarske, ima pravico do razlike teh prejemkov. Odločitev o pravici do te razlike bo izrekla generalna direkcija državnega računovodstva in proračuna.

Državnim uradnikom in upokojencem, ki bolehajo na želodcu, črevih ter drugih prebavilih ali potrebujejo oddiha, priporočamo, da posetijo zdravilišče Rogaška Slatina, biser naše ožje in širše domovine.

Najboljši čas za uspešno in ceno zdravljenje je maj, junij in september.

Kljub največji udobnosti odrejene so najnižje cene, pri katerih imajo državni uradniki in upokojenci ter njihove družine v gori navedenem času t. j. od 1. maja do 16. junija in od 1. septembra dalje 50% popusta.

Izrabite to ugodno priliko ter si uredite temu primerno svoj letni dopust.

Prospekte razpošilja brezplačno ravna teljstvo zdravilišča Rogaške Slatine.

Zdravilišče Rogaška Slatina.

Društvene vesti.

Krožek upokojenega učiteljstva. Sestanek v četrtek dne 6. jun t. l. v gostilni pri »Treh ribnikih« v Krčevini. Nabiralna pola se ne pojavi.

Odgovori: 1. Jam. Fr. Rog. Slatina: enkrat smo Vam že odgovorili. Brez odvetnika ne bo šlo; priporočamo g. Iv. Erhartiča, sod. svetnik v p., Celje, Cankarjeva 9, H. 2. Walter F.: Mi Vam redno dopošiljamo »Upok.«, list za april dobite še enkrat. 3. Kocjanc, Šoštanj, 4. Grabek, Sevnica, 5. drugi bivši kronski upok.: Min. fin. je zadevo uredil in bo vse drž. upnike zadovoljil. Čitajte »Upok.« št. 5. 6. A. Poljanšek, Zaplane: Istotako. Prosimo, čitajte »Upok.« št. 5. Želji se je ugodilo, objava članka odvisna. 7. Roš, Celje: Ni pomoči. Celje je izven stan. zaščite, stanarina je res pretirana! Kakor vidite, društvo dela. 8. Kren J. in neimenovan tovariš, čitajte odgovore 3—7. Zakaj ne vstopita v naše vrste? Bi rada žela, sejala pa ne? Grobokopa! 9. Fr. Šmuc, Zagreb: Vaš članek objavimo v št. 6.

ZADNJA REDNA

odborova seja »Društva drž. upokojencev in upokojenk za Slovenijo« sedaj v Mariboru za poslovno leto 1928-29 se bo vršila v nedeljo, dne 9. junija t. l. ob 10.

DNEVNI RED:

1. Sestava kandidatne liste za načelstvo.
2. Slučajnosti.

Izdaja Društvo drž. upokojencev za Slovenijo, predstavnik dr. Kronvogel, Maribor. Odgovorni urednik Rado Kopic, Maribor. Tiska Mariborska tiskarna predstavnik Stanko Detela, ravnatelj, Maribor.

Telefon štev. 16

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček 10.533

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vložnega denarja nad 365 milijonov dinarjev

(Gradska štedionica)

Ljubljana

Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 1400 milijonov kron

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. — Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občinski denar. — Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice

KAMNOSEŠKA INDUSTRIJSKA DRUŽBA

Celje,

Razlagova 7

Telefon 67

Ustanovljena 1906
Lastni kamnolomi

PODRUŽNICA
V TRBOVLJAH

Telefon 67

Izdeluje vsakovrstne nagrobne spomenike iz marmorja, granita, sijenita itd., nagrobne plošče in okvirje, garniture za spalne in jedilne sobe, obzidne plošče, mozaik in vsa v kamnoseško stroko spadajoča dela. Prodaja tudi na

mesečne obroke. Stalno velika zaloga spomenikov od najpreprostejših do najmodernejših oblik. Zahtevajte načrte in proračune.

Konkurenčne cene! — Ugodni plačilni pogoji!

Ustanovljeno leta 1810

Ustanovljeno leta 1810

Veletrgovina z železnino

D. Rakusch, Celje

priporoča svojo bogato zalogo hišnih in gospodarskih predmetov, posode in vsakovrstnega orodja.

Poseben oddelek za stekleno blago in porcelan.